

[GÄSTKRÖNIKOR](#)

Utan helvete blir tyrannerna utan dom

Den yttersta konsekvensen av universalismen och av den ateistiska modellen blir en likgiltighet inför ondskan, skriver Stefan Swärd.

Förstora

Stefan Swärd. (Natanael Gindemo)

Av [Stefan Swärd](#) 23 mars 2022 05:00

Detta är en personligt skriven text av en av Dagens återkommande skribenter. Personen svarar själv för de åsikter som framförs.

Vi blir återigen påminda om hur påtaglig ondskan är i vår värld. Ryssland har i skrivande stund bombat minst 30 sjukhus i Ukraina, mördat kanske tusentals barn och minst 10 miljoner är på flykt. Då handlar det bara om ondska.

Putin och hans underhuggare hamnar på listan över alla despoter som plågat, förtryckt och terroriserat under mänsklighetens historia. I den urkristna tiden var det kejsarna Nero och Domitianus som räknades som värstingarna. Senaste århundradet leder Hitler, Stalin och Mao listan över massmördare. Listan är lång och massmördarna skulle inte kunna göra något utan miljoner av lojala soldater, poliser och byråkrater.

Bibeln använder flera olika ord för att beskriva despoterna, vilddjuret är ett ord, antikrist är ett annat. Bibeln säger att det har kommit och finns många antikrister, det kulminerar i samband med att Jesus kommer tillbaka och besestrar det antikristliga systemet, som jag skrivit om i en tidigare krönika.

Vad händer med tyrannerna när de dör? De har aldrig dömts av en mänsklig domstol. Däremot har de hyllats av undersåtarna, haft oinskränkt politisk makt och rikedom. Frågan om döden är svår. I kristen tankevärld handlar det om himmel eller helvete. Men någon form av himmel och någon form av helvete finns i alla religioner, det är inte någon unik kristen idé.

Frida Park: Hur kan Gud vara god med allt lidande?

Skådespelaren och författaren Jonas Gardell skriver i sin bok *Om Jesus* att han tror att alla kommer till himlen när de dör, oavsett hur de har levt eller vad de har trott på. Man brukar kalla det för universalism: Gud älskar alla och Han stänger inte ute.

Rob Bell, tidigare pastor i uppmärksammade Mars Hill, var inne på liknande tankegång i sin bok *Love Wins*, en tidigare amerikansk bestseller. Idén: Ingen kan i längden stå emot Guds kärlek.

Putin skulle alltså kunna vandra in i sin himmel efter mördande och terror. Det verkar som om ledaren för rysk-ortodoxa kyrkan håller med.

Men med universalismen upphör rättvisan – om man har levt som despot eller helgon har inte någon betydelse. Vi hamnar alla i samma himmel. För ateisterna tar allt slut när vi dör. Det går oss alla lika, onda som goda. Den yttersta konsekvensen av universalismen och av den ateistiska modellen blir en likgiltighet inför ondskan. Despoterna kommer aldrig att dömas.

Den kristna modellen med himmel och helvete bygger på tanken att vi alla en gång ska stå till svars inför Gud. Gud är också domare. Han är inte likgiltig inför ondskan, han avskyr den.

Jesus talade om det eviga livet som han vill ge oss, men varnade för det eviga straffet. Despoter och massmördare kommer att stå till svars inför Gud och dömas för sina gärningar. Och domen har en evig giltighet. Det är rättvisa. Det är ondskans slutdatum.

Svante Rumar: När Jesus kommer tillbaka är det som domare

Livet efter döden

Stefan Swärd

Stefan Swärd är fil dr i statskunskap, författare och pastor. Han skriver gästkrönikor på Dagens ledarsida.

DEBATT

Gör upp med den obibliska helvetesläran!

Den traditionella helvetesläran är ett resultat av en bitvis förskräcklig kyrkohistoria, grekisk mytologi och undermålig exegetik. Att den predikats i många hundra år världen över är inget argument för att den är biblisk, skriver Daniel Hultberg.

Förstora

Det är dags för kyrkan att göra upp med den både obibliska och vidriga helvetesläran, skriver Daniel Hultberg. (Mandy Beerley, Privat)

Av Daniel Hultberg , teologie kandidat och legitimerad psykolog 07 april 2022 05:00
Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

I sin gästkrönika [23/3 tar Stefan Swärd upp vikten av Guds dom](#) i relation till de hemskheter som händer i världen. Jag instämmer i att det är både rättvist och trösterikt att Gud kommer straffa all ondska. Särskilt i tider då det blir alltmer tydligt hur maktlösa vi människor är.

När man pratar om Guds dom är det på sin plats att tydliggöra vad denna dom innebär. Liksom Swärd tar jag avstånd från universalismen. Men det är bokstavigt talat en oändlig skillnad mellan en dom som innebär evig död och en dom som innebär evig plåga.

Båda scenarierna utgör ett straff med eviga konsekvenser, men utfallen är ojämförbara. Ett evigt straff är inte detsamma som ett evigt straffande. Lika lite som en evig frälsning skulle vara detsamma som ett evigt frälsande.

Många bibelverser handlar om en eld som inte kan släckas. Det betyder att Guds vrede inte kan återkallas av människor. Elden brinner tills den utfört sitt syfte att förinta, inte att plåga. Sodom och Gomorra fick också sitt straff i "evig eld" (Jud 7). Men dessa städer brinner som bekant inte längre. Dessa verser har alltså ingenting att göra med ett evigt straffande.

De tydligaste verserna som vanligen citeras till stöd för den traditionella helvetesläran finns i Uppenbarelseboken 14. Där finns uttryck som "pinas med eld och svavel" och "röken från deras pina stiger i evigheters evighet".

Eftersom ingen har bett om att få födas är det rimligaste sättet att uppfylla proportionalitetsprincipen att de ogudaktiga straffas genom att till sist återgå till det tillstånd de hade innan födelsen.

— Daniel Hultberg

Men en noggrann analys visar att det här handlar om en viss plåga (vredesskålarna) under en viss tid (vedermödan) för vissa människor (de som tillber odjurets märke) för en viss synd (tillbedjan av odjuret). Ordet evig (*eon*) betyder snarare "tidsålder". Och att det står "tidsåldrars tidsåldrar" är en hyperbol – en överdrift med syfte att framhäva en poäng – vilket särskilt Uppenbarelseboken är full av.

Bibeln är i stället genomgående tydlig med att syndens lön är döden men att Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus. Poängen här skulle gå förlorad om även de som inte tar emot denna gåva lever för evigt. 1 Tim 6:16 säger att "Gud ensam är odödlig".

Eftersom ingen har bett om att få födas är det rimligaste sättet att uppfylla proportionalitetsprincipen att de ogudaktiga straffas genom att till sist återgå till det

tillstånd de hade innan födelsen. Bibeln är också tydlig med att det utfärdas en dom och ett straff *före* förintandet, vilket i Uppenbarelseboken illustreras med vredesskålarna.

Den traditionella helvetesläran är alltså inte biblisk över huvud taget, utan ett resultat av en bitvis förskräcklig kyrkohistoria, grekisk mytologi och undermålig exegetik. Att läran sedan predikats i många hundra år världen över är inget argument för att den är biblisk.

Svenska teologer om varför helvetet finns - men inte är ett brinnande inferno

Förutom att helvetesläran är obiblisk har den andra monumentala problem.

Om någon på allvar tror på ett evigt helvete och samtidigt väljer att skaffa barn uppstår ett stort moraliskt dilemma. Ingen kan med säkerhet veta om barnen blir frälsta eller kommer hamna i helvetet och plågas för evigt. Hur kan man då ta risken att sätta dem till världen?

Samtidigt tänker man att man ska bli lycklig i himlen, medan ens barn fortsätter att plågas. Därutöver finns medvetenheten om att man själv spelat en avgörande roll i detta genom att sätta dem till världen. En sorg över att någon oåterkalleligt dött är däremot något som Gud och tiden kan hela.

Ingen kan med säkerhet veta om barnen blir frälsta eller kommer hamna i helvetet och plågas för evigt. Hur kan man då ta risken att sätta dem till världen?

— Daniel Hultberg

Jag har hört en del argumentera för att vi i himlen, när vi äntligen befriats från synden, kommer inse att barnen, och många andra, bara förtjänar att plågas för evigt. Vi kommer därför inte känna vare sig empati eller kärlek till dem längre. Men om så är fallet, varför känner vi då sådan stark kärlek till dem i dag? Är det också synd?

Nej, ingen förälder vill i onödan utsätta sina barn ens för ändliga plågor. Om någon på allvar tror på ett evigt helvete och ändå väljer att sätta barn till världen kan jag inte dra någon annan slutsats än att denna människa gör sig skyldig till något djupt moraliskt förkastligt!

En annan viktig fråga är hur det över huvud taget är meningsfullt att kalla Gud för god och kärleksfull om han fortsätter att upprätthålla denna plåga för evigt. Hur är det vare sig rättvist eller kärleksfullt att han efter några miljarder års plåga fortfarande tänker “Nej, jag låter det fortsätta för evigt”? Och detta blir detsamma för tyranner och smålögnare – och ofrälsta barn.

Det finns ett ord för det Putin gör - han skapar ett helvete

Både förnuftet och Bibeln är tack och lov glasklara med att straffet måste stå i proportion till brottet. Annars skulle begrepp som gott och ont bli meningslösa. Krig, våldtäkter, mord och tortyr blir obetydliga i jämförelse med en plåga som aldrig upphör. All ondska i världen blir “en droppe i havet” i jämförelse med det.

Finns det någon gräns för hur ond en gud kan vara innan man inte längre vill tillbe honom? *Rädslan* för en plåga som aldrig upphör skulle vara ett skäl till att vilja tillbe en sådan gud. Men alla andra skäl skulle vara både irrationella och djupt omoraliska.

Det är dags för kyrkan att göra upp med denna både obibliska och vidriga lära!

[DEBATT](#)

Finns inget helvete - men en dom och därefter upprättelse

Replik. Det kan inte finnas en himmel utan rättvisa. Samtidigt finns det en riktning i Guds rättvisa. Den är inte straffande, den är fostrande, skriver Eric Le Hir.

Förstora

Om Putin hinner be om förlåtelse på dödsbädden kommer han inte att behöva stå till svars för några synder. Var finns rättvisan i det? skriver Eric Le Hir. (Mahdi Dastmard och privat foto)

Av [Eric Le Hir](#) , lärare 13 april 2022 05:00

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Det är bra att fundera över de stora frågorna om vad som händer efter döden, och över den traditionella synen på helvetet, något som både [Stefan Swärds krönika](#) och [Daniel Hultbergs debattartikel](#) där han avvisar den traditionella helvetesläran, har bidragit till. Både Swärd och Hultberg tar avstånd från den tolkningstradition som kallas universalismen och därför skulle jag, utan att söka polemik, vilja presentera denna inriktning närmre.

Det som i dag kallas universalism har rötter ända ner till det första århundradet.

Läran om allas frälsning kom att kallas *apokatastasis*, det vill säga alltings

återupprättelse. Detta var den dominerande teologin kring frälsningen i omkring 400 år, ungefär fram till Augustinus och hans enorma inflytande över kyrkan – i synnerhet över den del av kyrkan som inte talade grekiska.

Läran om alltings upprättelse bygger på ett gigantiskt hopp, nämligen att Gud inte låter något stå i vägen för hans strävan att rädda och återupprätta allt. Men, universalismen innebär inte frånvaro av dom! Universalismen innebär däremot att det inte bara finns ett slutdatum för ondskan – det finns också ett slutdatum för domen och straffet.

Guds rike bygger på rättfärdighet och rättvisa. Det kan inte finnas en himmel utan rättvisa. Samtidigt finns det en riktning i Guds rättvisa. Den är inte straffande, den är fostrande.

Putin togs som exempel i Swärds text. Jag fortsätter på det spåret, och påstår att vi behöver hålla ihop minst tre parallella påståenden: 1) Putin är älskad av Gud 2) Jesus Kristus har dött för Putin och därmed gjort frälsningen tillgänglig för honom 3) Putin har gjort mycket ont som drabbat många människor.

Om Putin hinner be om förlåtelse på dödsbädden kommer han inte att behöva stå till svars för några synder eftersom Jesus har dött för honom och sonat alla synder. Var finns rättvisan i det för alla hans offer?

Om Putin inte omvänder sig innan han träder in i evigheten, är han enligt evangelikal teologi dömd. På vilket sätt hans offer känner att rättvisa skipas genom att Putin får plågas i evighet övergår mitt förstånd. Jag menar det inte sarkastiskt. Jag förstår faktiskt inte det alls. Det är hämnd. Inte rättvisa och sannerligen inte upprättelse.

Enligt klassisk universalism måste brotten sonas, och det innebär inte först och främst en viss mängd lidande. Det innebär inte heller något straff – det har Jesus tagit på sig en gång för alla. Tänk er att Putin skulle ha gjort en miljon människor illa.

Vägen till frälsning för honom är att han tvingas konfrontera sin ondskas i varje enskilt fall. Först då blir de som blivit utsatta upprättade. Först då blir det verkligen rättvisa.

Det innebär också att hur lång vägen än blir för att möta alla dessa offer så finns det så småningom ett slut. Det innebär en resa då hans synd blir uppenbar, hans behov av nåd alltmer uppenbar och djupet i den förlåtelse som Gud erbjuder tydligare och tydligare.

Alternativet enligt evangelikal försoningslära är att om Putin hinner be om förlåtelse på dödsbädden kommer han inte att behöva stå till svars för några synder eftersom Jesus har dött för honom och sonat alla synder. Var finns rättvisan i det för alla hans offer?

---

10 kända profiler om vad som händer efter döden

Universalismen säger att alla kommer att saltas med eld. Alla kommer vi att stå inför Jesu Kristi domstol. Alla kommer vi att prövas i eld. Alla kommer att få erfara om våra liv, våra gärningar och våra verk var guld och silver (som består) eller halm och strå (som förtärs).

Den eld Bibeln talar om kan mycket väl innebära just detta att vi tvingas stå till svars för allt vi har gjort och sagt, och konfronteras med vad våra ord och gärningar åsamkat andra. Det är, vill jag återigen understryka, inte en straffande dom utan en *upprättande* dom. Både för mig som gärningsman och för dem som påverkats av mitt liv. På det sättet blir det verkligen rättvisa, samtidigt som nåden genomsyrar allt. Det behövs nämligen inget helvete för att ställa människor och tyranner till svars.

Varför i så fall bli frälst? Varför lämna sitt liv i Jesu händer? Jag är övertygad om att om Putin hade mött Jesus skulle han aldrig ha startat ett krig i Ukraina. Då hade hans många offer inte varit så många och hans behov av att konfronteras och ställas till svars inte varit så ofantligt stort.

Det gör skillnad att möta Jesus eftersom förvandlingen börjar redan nu och mängden synder vi gör oss skyldiga till gentemot andra blir, förhoppningsvis, mindre.

Franklin Graham: Kristna måste sluta kompromissa

I Jesus börjar både domen och upprättelsen redan i det här livet. I Jesus blir vi landningsplatser för himlen och tecken som pekar mot en djupare verklighet: Vi pekar mot ett hopp och en frid som övergår allt förstånd. I Jesus kan vi fortsätta förmedla orden från Gud som om och om möter oss i Skriften: "Var inte rädd!" I Jesus kan vi trotsigt börja skapa hopp där hopplöshet råder. I Jesus kan vi säga, till oss själva och till den här världen: Det är inte kört! Räddningen är på väg!

Allt som vi gör och säger kommer vi att stå till svars för. Och allt kommer att prövas av den mest barmhärtiga Domaren av alla, vars mål och syfte är endast detta: att försona och upprätta allt!

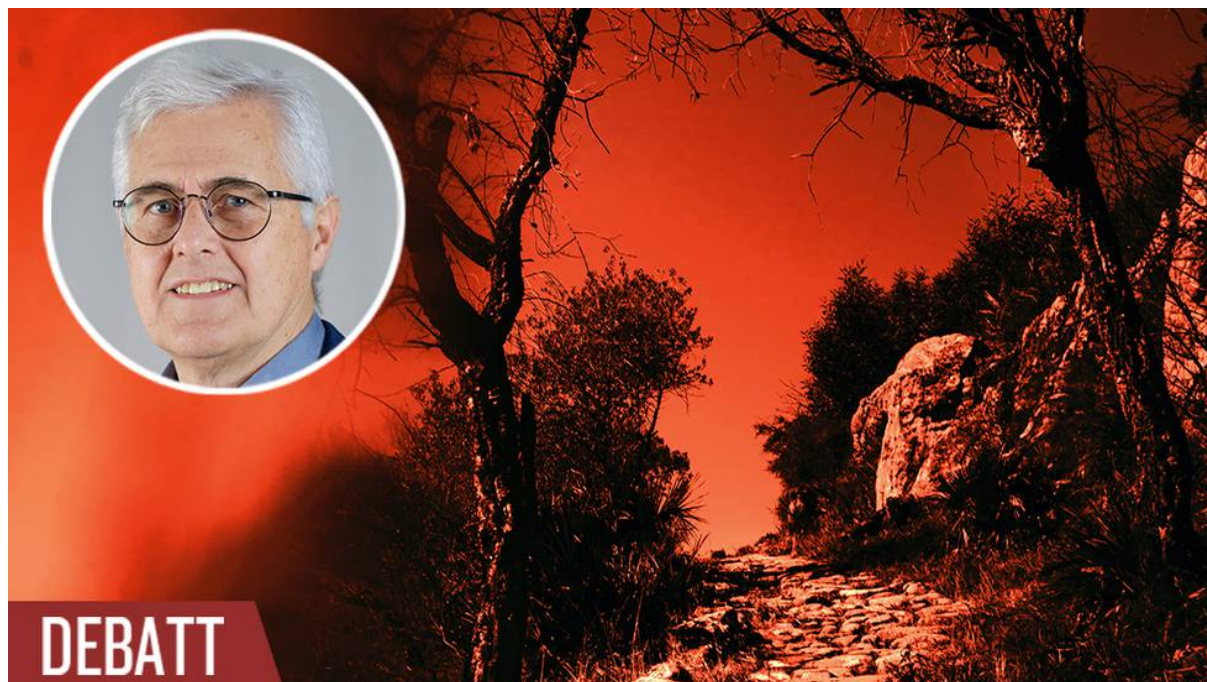
Oändlig nåd, oändlig vishet, och fullständig rättvisa. Det är apokatastasis.

[DEBATT](#)

Helvetet är ett medvetet tillstånd under Guds vrede

Replik. Människan har ofta har svårt att bejaka att Gud är både helig, god och rättvis och man ser då inte att Guds godhet kan rimma med en evig plåga. Men Jesus talar mer om helvetet än någon annan i Nya testamentet, skriver Bruno W Frandell.

Förstora

Helvetet är skuggsidan av Guds nåd, ett medvetet tillstånd under Guds vrede, skriver Bruno W Frandell. (R Korpa, Carolina Olofsgård)

Av [Bruno W Frandell](#) , PhD, teolog 21 april 2022 05:00

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

De två debattinlägg om helvetet som skrivits av [Daniel Hultgren](#) respektive [Eric Le Hir](#) är utmanande läsning – framför allt eftersom de blandar tradition och känslor med mer eller mindre bibelförankrade argument. Hultgren gör visserligen en sejour in i Uppenbarelseboken, men han verkar mer upprörd över än noggrann med Bibelns texter om helvetet.

Han låter lien gå över mycket av den teologi som förts fram på området genom historien, för att till sist ge utrymme åt ett psykologiskt och ett teologiskt argument när

han frågar sig hur man kan våga sätta barn till världen om de till sist riskerar få uppleva ett evigt helvete. Det är allvarligt att ifrågasätta Guds godhet, men det är en konsekvens av att människan ofta har svårt att bejaka att Gud är både helig, god och rättvis.

Man ser då inte att Guds godhet kan rimma med en evig plåga eller att Gud kan vara närvarande med sin vrede. För Hultgren är utslocknandet det enda rimliga alternativet. Men borde inte Jesus få sista ordet i en artikel som har helvetet som tema?

Betänk följande om Jesu språkbruk, kontext och utsagor: När aposteln Johannes återger att Jesus säger sig vara en dörr, en vinstock eller ett ljus, så är dessa objekt använda som bilder för att förmedla ett för åhörarna tydligt budskap. Rabbinerna använde sig ofta av kreativa och därmed livliga bilder – detta var känt som rabbinska överdrifter, hyperboler. Jesus som stod i samma tradition, men är ojämförbar vad gäller auktoritet, uttryckte sig på samma sätt.

Syftet med Jesu bildspråk var att skapa respekt för det eviga strafflidandet.

— Bruno W Frandell

Judiska skrifter innehåller ofta texter med beskrivande attribut och objekt som “brinnande”, “ugn” och “eld”. Man kan läsa om eldsfloder och troner av eld (Henoksboken, Apokryferna). I Bibeln finner vi att Gud beskrivs som en “förtärande eld” (5 Mos 4:24) och att “... den Gamles [...] tron var av eldslågor och dess hjul var av flammande eld” (Dan 7:9). Detta innebär att Gud är både kärlek, helig och rättfärdig – han är rättvis.

Då judar och greker kom till tro och fick höra om “helvetets eld” kände de igen språkbruket som representativt för Guds vrede. Jesus använde målande bilder då han talade om både Gehenna och det mer hellenistiska Hades.

Syftet med Jesu bildspråk var att skapa respekt för det eviga strafflidandet.

Kapernaum, det vill säga invånarna i staden, skulle "... ner i helvetet". Och om Sodom sa Jesus att staden skulle få det "lindrigare på domens dag" än Kapernaum. När han berättar om den fattige Lasarus och den rike mannen som båda dog säger han "... i helvetet (Hades) där han [den rike] plågades, lyfte han sin blick och fick se Abraham långt borta och Lasarus hos honom" (Luk 16:23).

Stefan Swärd: Utan helvete blir tyrannerna utan dom

Jesus talar mer om helvetet än någon annan i Nya testamentet. Men vad menade han? Angående domen sa Jesus följande: "Så ska det bli vid tidens slut. Änglarna ska gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga och kasta dem i den brinnande ugnen. Där ska man gråta och gnissla tänder." (Matt 13:49–50)

Helvetet är skuggsidan av Guds nåd, ett medvetet tillstånd under Guds vrede. Nåden finns i Kristus, här i tiden, ett uttryck som är tydligt förankrat hos Paulus. Människan är "i Adam" eller "i Kristus" (Rom 5). För dem som är i Kristus "finns nu ingen fördömelse" (Rom 8:1).

Helvetet är skuggsidan av Guds nåd.

— Bruno W Frandell

I Le Hirs bidrag förklaras domen som en pågående rening från synderna så att alla människor till slut ska bli frälsta. Denna lära brukar kallas universalism. Han menar att läran om alltings återupprättelse – apokatastasis – är central. Le Hir hänvisar troligen till Origenes (184–153) som var en tidig förespråkare för läran. Men varför inte gå tillbaka ytterligare – till Jesus och apostlarna?

Le Hir ser ut att förbigå den kristna kanon och upphöjer i stället kyrkofädernas teser. Läran om en reningsprocess, skärseld, saknar stöd i Skriften. I katolsk lära talas det inte så mycket om helvetet utan mer om en skärseld, där människan får ytterligare en chans – som ett slags "andlig rehabilitering".

Apokatastasis-läran förutsätter att alla människor – till slut och tillräckligt mycket – kommer att bättra sig och ångra sig. Även de som inte vill ha med Kristus att göra ser ut att vara inbegripna. Då kan människan få sin skuld avskriven under skärseldens renande period. Men var i Skriften står det att människan får en andra chans?

Domedagsskrolla ett av Språkrådets nyord

Fundamentet för argumentationen hos Le Hir är traditionen, men i denna fråga har den inget stöd i Skriften, menar jag. Offerlammet i Gamla testamentet, som Johannes Döparen återknyter till när han pekar ut Jesus som “Guds lamm”, och Jesus försoningsdöd är grunden till all förlåtelse. Allt är färdigt – redan i och med Jesu korsdöd. Den som är i Kristus är frikänd redan här och nu. Något ytterligare tillägg till det Jesus gjort behövs inte.

“Gud har länge haft overseende med okunnighetens tider, men nu befaller han alla människor överallt att omvända sig. Han har nämligen bestämt en dag då han ska döma världen med rättfärdighet genom en man som han har utsett, och han har erbjudit tron åt alla genom att uppväcka honom från de döda” (Apg 17:30–31 SFB).

[DEBATT](#)

Läs vad Bibeln säger och ta av helvetesglasögonen

Replik. Läran om helvetet är ungefär samtida med att kristendomen blev statsreligion och det evangeliska uppdraget blandades samman med makt och viljan att hålla folk i schack, skriver Christian Kastö.

Förstora

Sedan jag bytte syn i den här frågan är frågorna betydligt färre och jag får ihop min bild av Gud på ett helt nytt sätt. Den traditionella synen är inte den enda tänkbara, skriver Christian Kastö. (Foto: Alexander Yemchenko och privat foto)

Av [Christian Kastö](#), predikant och fd pastor 28 april 2022 16:00

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Det är med stort intresse som jag följt debatten om helvetet i Dagen. Det finns ingen annan teologisk fråga jag själv funderat på och läst så mycket om de senaste åren, och jag tror debatten kommer att fortsätta. Den traditionella synen med en evig medveten pinad tillvaro utmanas i dag av olika typer av annihilationism, och det på goda bibliska grunder, samt av universalismen, på i mitt tycke sämre grunder.

Förespråkarna för den traditionella synen erkänner dock sällan att vi andra har minsta biblisk grund. Teologie doktorn [Bruno W Frandell tar i rejält](#) i sin replik

på [Daniel Hultberg \(7/4\)](#) och skriver om att “blanda tradition och känslor”, om “mer eller mindre bibelförankrade argument” och om att vara “mer upprörd över än noggrann med Bibelns texter” – och det bara i de första två meningarna i sin debattartikel.

Vi annihilationister anklagas också för önsketänkande och för att använda filosofiska och teoretiska argument utöver texterna – men det gör ju alla teologer som försöker forma en lära. Man läser texterna och försöker hitta det svar som förklarar flest texter, har minst antal logiska luckor eller motsägelser och som svarar på fler frågor än vad det ger upphov till. För saker går ju i varandra och frågan om de ofrälstas eviga tillvaro påverkar även vår gudsbild, vår människosyn och vår syn på rättvisa.

Varför är det så viktigt för så många kristna att de som inte tror som dem ska plågas i evighet som straff?

— Christian Kastö

Och den första frågan den traditionella synen ger upphov till är: Varför är det så viktigt för så många kristna att de som inte tror som dem ska plågas i evighet som straff? För viktigt är det! Ifrågasätter du detta får du finna dig i frågor om huruvida du ens tror på Bibeln som Guds ord.

Men läser vi Bibeln hittar vi egentligen inte den synen alls i Gamla testamentet – bilden som framträder där är av ett dödsrike där alla hamnar, hög som låg och god som ond, och från vilket man inte återvänder.

Vid Jesu tid var frågan om uppståndelsen en av stridsfrågorna mellan fariséer och sadukéer – då fanns alltså inte ens en enhetlig tro på om det fanns liv efter döden för någon alls. Det äldsta exemplet på text om evig plåga hittar vi i den apokryfiska Juditsboken 16:17 (100-talet f. Kr.), där det står om hedningar som “skall skrika av smärta i evighet”.

Läs tidigare inlägg | Eric Le Hir: Finns inget helvete - men en dom och därefter upprättelse

Eftersom vi inte har en självklar dåtida lära att ställa texter i relation till kan även Nya testamentets texter i frågan bli extra svårtolkade. För mig är det också en tankeställare att någon sorts enhetlig lära om evig medveten plåga är ungefär samtida med att kristendomen blev statsreligion och det evangeliska uppdraget började blandas samman med makt och att hålla folket i schack. För äldre än så är den inte som enhetlig syn och lära; det finns gott om exempel på tidiga teologer med annan syn.

Vi behöver vara medvetna om att vi läser texter med “glasögon” på, och en av sakerna jag upptäckt är att om man tar av “helvetesglasögonen” och bortser från den tolkningsmallen för en stund, är det väldigt få texter kvar som talar om evig medveten plåga.

Ta till exempel texten från Matteus 13 som Frandell citerar: Där står att man ska gråta och skära tänder – men inget om hur länge det ska pågå – och liknelsen i sig handlar om ogräs som slängs i en ugn och *brinner upp!*

Annihilationismen bevarar den så kallade “dubbla utgången” och blir ett betonande av himlens härlighet i stället för helvetets förskräcklighet.

— Christian Kastö

Den anglikanske teologen John W. Wenham gjorde redan 1991 en genomgång av de 264 ställen i Nya testamentet som talar om de otroendes öde, och alla utom ett (Upp 14:11) menar han lika gärna, eller hellre, kan förstås utifrån ett utslocknande - det som kallas annihilationism.

Det avgörande för mig var en läsning av 1 Mos 3:22 där det står om orsaken till att människan förvisades från Eden, nämligen: *“Nu får hon inte plocka och äta också av livets träd, så att hon lever för alltid.”* Vi människor existerar inte i och av oss själva för evigt.

Och det stämmer ju med vad hela Nya testamentet säger: Det eviga livet är en gåva från Gud som *enbart* ges till dem som tror – så hur skulle de som inte tror ens *kunna* leva för evigt, än mindre plågas för evigt?

Historikern Dick Harrison: Jesusförnekarna är få men högljudda

Läs Joh 3:16 med detta perspektiv och se själv: De som *tror* får evigt liv, övriga *går under* – *apollymi* på grekiska, som betyder förintas/förgås, inte “fortsätta finnas och utstå tortyr”. Alltså säger även ett så centralt och välkänt bibelord något annat än det vi kanske trott – vilket vi ser när vi byter “glasögon”.

Jag har fortfarande frågor, men sedan jag bytte syn i den här frågan är de betydligt färre och jag får ihop min bild av Gud på ett helt nytt sätt. Den traditionella synen är inte den enda tänkbara. Redan år 2000 accepterade till exempel Storbritanniens evangelikala allians annihilationismen som “en betydande evangelisk minoritetssyn” och slog fast att olika synsätt ryms inom evangelikal tro.

Det finns alltså mycket goda bibliska grunder att tro på ett utslocknande i stället för evig plåga för dem som inte tror. Det är inte flum eller önsketänkande men handlar om vår natur, om Guds godhet, om proportion mellan brott och straff. Det bevarar den så kallade “dubbla utgången” och blir ett betonande av himlens härlighet i stället för helvetets förskräcklighet och målar bilden av en begripligare Gud. I alla fall för mig.

De förlorade kommer att dömas till evig plåga

Replik. Vi syndare är inte kvalificerade att bedöma rimligheten i Guds domar. Gud är rättvis när han (för)dömer, skriver Nima Motallebzadeh.

Förstora

Bibeln lär att Gud är den som ger omvändelse. Men ingenstans läser vi att han kommer ge omvändelse till de fördömda, skriver Nima Motallebzadeh. (Privat, Samuel Martins)

Av Nima Motallebzadeh , predikant04 maj 2022 05:00

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Jag är tillsammans med majoriteten av kyrkan i alla tider övertygad om att de förlorade, det vill säga var och en som inte har tvättats i Jesu blod och fötts igen av Guds Ande, kommer att dömas till evig, medveten plåga. Och jag tror att ett av svensk kristenhets stora behov i vår tid är en kompromisslös, tårdränkt helvetesförkunnelse född ur nöd för ändlösa själar som med sina "hårda och envisa hjärtan samlar på sig vrede till vredens dag, då Guds rättfärdiga dom ska uppenbaras" (Rom 2:5).

I Bibelns sista bok, Uppenbarelseboken, beskriver Johannes den framtida domen så här: “[De] ska få dricka av Guds vredes vin som oblandat hålls i Guds vredes bägare. [De] ska plågas i eld och svavel inför de heliga änglarna och inför Lammet. Röken från deras plåga stiger i evigheters evighet. De har ingen ro vare sig dag eller natt” (Upp 14:10-11).

Det här är inte unikt för Johannes. Vår Herre själv berättar att han en dag ska döma “de förbannade” till “den eviga elden som är beredd åt djävulen och hans änglar” (Matt 25:41). [Daniel Hultberg kallar den traditionella positionen](#) för en “obiblisk och vidrig lära” som kyrkan behöver göra upp med. Han beklagar vad han uppfattar vara den undermåliga exegetik som ligger till grund för den traditionella positionen, men tycks primärt vara driven av ett emotionellt förakt mot läran som bottnar i hans gudsbild.

Han ifrågasätter huruvida en god och kärleksfull Gud kan “upprätthålla denna plåga för evigt”. Det är varken rättvist eller kärleksfullt, menar han, eftersom ett straff enligt honom måste stå i proportion till brottet. Men vilka är vi att bedöma vilket straff som är proportionerligt i relation till vår synd? Vårt mörker är så mörkt att det krävdes Guds Sons dyra liv att rädda oss. Vi har syndat mot en evigt helig Gud – därför är också straffet evigt.

Samme Gud vars vrededom över sina fiender är säker, sände sin Son för att leva ett syndfritt liv och på korset dricka varje droppe av det eviga helvete hans mördare rätteligen förtjänar.

— Nima Motallebzadeh

Bibeln lär att Gud är den som ger omvändelse (2 Tim 2:25, SFB98). Men ingenstans läser vi att han kommer ge omvändelse till de fördömda. Och ingen fördömd kommer efter tusen år självmant börja älska sin skapare och domare, [vilket Eric Le Hir menar](#). De fördömda ångrar inte sin synd. Le Hirs syn är för övrigt svår att

ta på allvar. Han menar att den position han företräder, universalismen, var den dominerande under kyrkans 400 första år. Det är ett direkt faktafel.

Vidare menar han att Guds dom är "fostrande, inte straffande". Men Nya testamentet använder frekvent just straffterminologi i relation till den kommande vredesdomen. Det är svårt att förena Le Hirs påstående att Guds rättvisa inte är straffande med följande texter: "Men om vår orättfärdighet visar Guds rättfärdighet, vad ska vi då säga? Inte kan väl Gud, mänskligt talat, vara orättfärdig när han straffar i sin vrede?" (Rom 3:5) och "Gud är rättfärdig: han straffar med plågor dem som plågar er" (2 Tess 1:6).

Putin öppnade dörren till helvetesdebatten

Vi syndare är inte kvalificerade att bedöma rimligheten i Guds domar. Gud är rättvis när han (för)dömer. "Skulle inte han som är hela jordens domare göra det som är rätt?" (1 Mos 18:25).

Hela denna debatt startade utifrån en [gästkrönika av Stefan Swärd](#) om det straff som väntar despoter som Putin. Men helvetets fasa är inte begränsad till diktatorer och krigsförbrytare, utan väntar även hårt kämpande familjefäder som "inte vill veta av Gud och dem som inte lyder vår Herre Jesu evangelium" (2 Tess 1:8). Denna utgång är vad vi alla förtjänar. Alla som genom allmän uppenbarelse har tillgång till kunskapen om Guds existens står utan ursäkt för sitt avgudereri, lär Romarbrevet 1.

Men det finns hopp! För samme Gud vars vredesdom över sina fiender är säker, sände sin Son för att leva ett syndfritt liv och på korset dricka varje droppe av det eviga helvete hans mördare rätteligen förtjänar – förutsatt att de i desperation kastar sig på honom. Dessa syndare drabbas inte av sitt förtjänta straff, men mättas i stället av ljuv glädje för evigt.

För "Gud har inte bestämt [dem] till att drabbas av vredesdomen utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus" (1 Tess 5:9).

DEBATT

Skulle Gud låta större delen av mänskligheten plågas för evigt?

Replik. Vid tidens fullbordan kommer nåden att segra, även över otro. Eftersom Jesus redan har burit straffet på sig kan detta inte återupprepas av oss människor, skriver Sophia Henriksson.

Förstora

Skulle han som är kärlek vara förmögen att skapa människan för att sedan låta större delen av mänskligheten plågas i ett evigt pinorum, skriver Sophia Henriksson. (Bill Oxford, Privat)

Av [Sophia Henriksson](#), teolog och evangelist 05 maj 2022 16:30

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Frågan om himmel och helvete var redan tidigt ett hett ämne inom kristendomen.

Origenes (185–254 e kr), grundaren av den österländska teologin, undervisade om allas slutliga frälsning. Först i och med kyrkofadern Augustinus väcktes frågor som “är somliga förutbestämde att vinna frälsning, medan andra blir förkastade?”

Jag hör folk säga: “De som är frälsta kommer till himlen och alla andra till helvetet”.

Man tror att helvetet är en mörk plats där pinan är lika smärtsam som att bli bränd på bål. Men studerar man Bibeln i sin helhet upptäcker man att elden är ett utflöde av

Guds natur. För att kunna vara nära Gud behöver vi alla leva i elden där konkurrenslystenhet, armbågsmentalitet, egoism, skryt och begär – sådant som snart skulle göra himlen till ett helvete – bränns bort tills endast guldets återstår.

Den tyske teologen Karl Barth (1886–1968) menar att Jesus är både den utvalda och den avvisade och endast i honom kan vi känna igen oss. Den enda som är predestinerad till fördömelse enligt Barth är Jesus Kristus.

Vid tidens fullbordan kommer nåden att segra, även över otro. Barths lära om predestination eliminerar möjligheten att förkasta mänskligheten. Eftersom Jesus redan har burit straffet på sig kan detta inte återupprepas av oss människor.

Min övertygelse är att det finns en väg till Gud, och det är genom Jesus. Under Jesu korsfästelse hängde vid hans sida två rövare. Den ena bad Jesus tänka på honom när han kom till sitt rike. Det räckte! Jesus svarade honom att de skulle sällskapa dit redan samma dag.

När evangeliet sammanfattas till en enda fråga om man "kommer in" eller inte förminskas Guds storhet. De goda nyheterna är bättre än så!

— Sophia Henriksson

När det är skarpt läge, som i dödsögonblicket, verkar det hända mer i en människas liv än vi kan tänka oss. Vissa kommer tillbaka från en nära-döden-upplevelse med ett genuint gudsmöte, även då de tidigare varit ateister. Kanske fler har samma attityd som rövaren på korset hade i dödsögonblicket, även om de inte förstått sig på evangeliet under sin livstid.

Guds målsättning är att alla människor ska bli frälsta. Genom historien ser vi att Gud på flera sätt griper in och räddar sin skapelse. För Gud finns varken en början eller ett slut. Han är evig. I den ofta citerade bibelversen, Joh 3:16, står det att Gud älskade världen så mycket att han utgav sin egen Son för oss alla.

Men den fria viljan då? Inte ska någon tvingas in genom himlens port?

Givetvis inte! Jag är övertygad om att alla som lär känna Gud tackar ja till gemenskap med honom. Hungrar vi inte efter den villkorlösa kärlek som inte skrämmer, mutar eller manipulerar? Flera kyrkliga ledare har utövat maktmissbruk för egen vinning, därför är det förståeligt att många varken vill ha med kyrkan eller kristendomen att göra. Man kan inte heller dra slutsatsen att de valt bort Jesus som sin frälsare bara för att de valt bort kyrkan.

Att människans vilja skulle vara helt fri är dessutom orimligt. Erfarenheten säger oss att viljan är djupt påverkad av vilken kultur vi föds i.

Guds plan enligt Bibeln är tydlig: Alla knän ska böjas i Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, och alla tungor ska bekänna att Jesus Kristus är Herre (Fil 2:10-11). Jesus ska dra alla människor till sig (Joh 12:32). Han har övervunnit döden och har nyckeln till dödsriket.

En invändning blir att om detta stämmer är missionärens arbete att sprida nyheterna om Jesus meningslöst. Inte alls! Enligt Bibeln har Jesus befallt oss att etablera Guds rike på jorden. Om vi nonchalerar detta berövar vi människor möjligheten att få utvecklas i trons rika livskvalité och att smaka på Guds godhet redan här och nu.

Kommer Gud lyckas med sin plan? Skulle han som är kärlek vara förmögen att skapa människan för att sedan låta större delen av mänskligheten plågas i ett evigt pinorum?

Bibeln speglar i mina ögon en harmonisk enhet mellan Guds kärleksnatur och domsnatur och bär på goda nyheter om människans slutdestination. På den så kallade domedagen kommer vårt livsverk enligt Bibeln att prövas och brännas upp, men "själv skall han dock bli frälst, men som genom eld" (1 Kor 3:15).

Vrededomen tog Jesus på sig. Han är vår ställföreträdare som likt i en amerikansk domstolsscen reser sig upp när domen ska falla och ropar "Objection, your honor!" och förklarar personen oskyldig. Domen blir alltså "icke skyldig". Det är också en dom! När evangeliet sammanfattas till en enda fråga om man "kommer in" eller inte förminskas Guds storhet. De goda nyheterna är bättre än så!

DEBATT

Vad ska man egentligen tro om helvetet?

Replik. Nya testamentet har inte bara ett sätt att tala om de eviga straffen, och det verkar finnas bra stöd i bibeltexterna för respektive hållning, skriver Mikael Tellbe.

Förstora

När det gäller läran om de eviga straffen behöver vi snarare se och erkänna att det finns en mångfald av texter, inte endast ett utan fler sätt att tala om detta, skriver Mikael Tellbe. (Arto Marttinen, Therese Hedlund)

Av Mikael Tellbe, lektor i Nya testamentet vid Akademi för ledarskap och teologi (ALT)09 maj 2022 05:00

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Det har varit intressant att följa helvetesdebatten i Dagen. I stort har tre olika hållningar i frågan presenterats.

Stefan Swärd, Bruno Frandell och Nima Motallebzadeh har förordat den klassiska helvetesläran som beskriver helvetet som en evigt brinnande eld där Gud dömer de ogudaktiga till en medveten, smärtsam och ändlös pina. Daniel Hultberg och Christian Kastö har velat visa att det är mer rimligt att uppfatta helvetet som en metafor för förgörelse och evigt utslocknande, så kallad annihilationism.

[Eric Le Hir](#) har pekat på helvetets pedagogiska funktion och domen som upprättande, inte straffande. Även [Sophia Henriksson](#) har argumenterat för att Guds kärlek till slut kommer att segra med följd att, mer eller mindre, alla och allt blir räddade, så kallad universalism.

Avslutningsvis har [Roland Stahre](#) gett ett värdefullt pastoralt perspektiv och varnat för att “de spekulativa helvetesdogmerna” riskerar att skapa en förvrängd gudsbild och förlamande gudstro.

De olika inläggen har var för sig varit välargumenterade och övertygande.

Referenser till bibeltexter har varvats med olika teologiska och filosofiska argument, genomgående i en god och saklig ton. Samtidigt kan den som följt debatten lätt känna sig förvirrad. Vad ska man egentligen tro?

Det som kan bidra till förvirringen är att det verkar finnas bra stöd i bibeltexterna för respektive hållning. Jesus tycks ju själv ha talat om helvetet, eller Gehenna, i form av en evig eld och medveten pina. Likaså verkar Uppenbarelseboken göra det.

I mitt hjärta önskar jag att universalismen hade rätt: Vem skulle inte vilja att alla människor till slut blir räddade?

— Mikael Tellbe

Däremot talar Paulus oftare om det eviga straffet som någon form av förgörelse eller förintelse. Detta har även stöd i Johannesevangeliet där evigt liv står i kontrast till evig död, vilket rimligtvis närmast kan beskrivas som ett evigt utslocknande.

När det gäller alla människors slutliga frälsning, universalismen, finns det även stöd för denna hållning. Paulus kan beskriva den slutliga upprättelsen i termer av att “Gud ska bli allt i alla” och att Gud har försonat “allt med sig ... allt på jorden och allt i himlen”. På samma sätt som “en enda människas olydnad gjorde alla till syndare, så skall en endas lydnad göra alla rättfärdiga”.

Det går alltså att hitta stöd för samtliga tre hållningar i Nya testamentet. När de tidiga kristna talade om Guds slutliga uppgörelse med ondskan och upprättelsen av Guds fullkomliga herravälde tycks det alltså inte ha funnits enbart ett sätt att tala om detta utan flera.

Het debatt i Dagen om helvetesdomen

De tidiga kristna formulerade sig alltså inte på ett enhetligt eller entydigt sätt när det gäller frågan om de eviga straffen. Hos Jesus och i Uppenbarelseboken är det bildspråket av eld och pina som är mest framträdande, hos Johannes är det tanken på liv kontra död som dominerar, medan Paulus kan tala både slutlig förgörelse och alltings slutliga upprättelse.

Vad gör vi? Problemen uppstår när vi ska försöka harmonisera de olika texterna för att hitta ett enda svar. När det gäller läran om de eviga straffen behöver vi snarare se och erkänna att det finns en mångfald av texter, inte endast ett utan fler sätt att tala om detta.

Vi behöver skilja mellan vad vi vet, vad vi tror och vad vi påstår.

— Mikael Tellbe

I mitt hjärta önskar jag att universalismen hade rätt: Vem skulle inte vilja att alla människor till slut blir räddade? Men ibland jag kan också känna ett brinnande rättvisepatos så starkt att jag önskar att Gud skulle skipa rättvisa genom att låta dem som vållat andra stort lidande och svår smärta själva drabbas av evig pina och plåga.

Samtidigt kan jag tycka att det mest rationella är att eftersom endast "Gud är odödlig" så borde allt liv utan gemenskap med Gud innebära detsamma som evig död och utslocknande.

Liksom med mycket annat när det gäller frågorna som rör framtiden behöver vi även när de gäller dessa frågor skilja mellan vad vi vet, vad vi tror och vad vi påstår.

Det vi vet är att vi alla ska dö och det vi tror är att det finns ett liv bortom detta, men det vi påstår har mer att göra med våra olika tolkningar och betoningar av texterna.

Färre söker till pastorsutbildningar

I stället för att självsäkert spela ut den ena hållningen mot den andra skulle vi behöva se mångfalden, erkänna vad vi inte riktigt vet och förenas i tron på det som är tydligt i de nytestamentliga texterna.

Till detta hör, för det första, att Gud vill att alla människor ska bli räddade.

Bibeltexterna förkunnar entydigt att Gud är alla människors skapare och att han inte vill att någon ska gå förlorad.

Det andra som Nya testamentet gör tydligt är att ett liv utan Guds närvaro är förödande och något som till varje pris måste undvikas, oavsett hur vi tänker oss detta i framtiden. Därför kallas kyrkan till att förkunna de goda nyheterna om räddning och evigt liv i Jesus Kristus för alla folk.

Det tredje som är tydligt är att vi alla har ett ansvar för våra liv och handlingar. Våra liv behöver därför ställas i ett evighetsperspektiv. Oavsett vem eller vilka vi är kommer vi alla att en dag stå inför vår skapare, den helige och evige Guden.

Och det fjärde, och kanske viktigaste av allt: Vi kan vara trygga med att våra liv och vår framtid ligger i händerna på en alltigenom rättvis, barmhärtig och kärleksfull Gud – och, tack och lov – inte i våra!

DEBATT

Läran om evig plåga är den mest extrema

Replik. Bibeln talar om en eld som leder till död, inte en död som leder till eld. Så, syndens lön är döden, men tack och lov så är Guds gåva evigt liv i Jesus Kristus, skriver Daniel Hultberg.

Förstora

Jesus själv förklarar att straffet ska vara som när ogräset bränns upp. Människor på väg att dö tenderar att gråta. Och "skära tänder" är en metafor för ilska, inte smärta, skriver Daniel Hultberg. (John Lee och privat foto)

Av Daniel Hultberg , teologie kandidat och legitimerad psykolog 11 maj 2022 05:00
Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

I sin replik i den pågående debatten om helvetet [skriver Mikael Tellbe](#) att det finns bibliskt stöd för alla de uppfattningar som kommit fram i debatten. Jag förstår hans poäng. Men oavsett hur utbredd den traditionella helvetesläran om evig plåga är, så är det den mest extrema uppfattningen. Därför krävs en väl underbyggd exegetik för att hävda att detta är en möjlig tolkning.

Innan jag analyserar de bibelverser som använts som stöd för helvetesläran konstaterar jag att ingen har svarat på de tre frågor jag ställde [i min tidigare artikel](#): Hur kan man som helvetestroende välja att sätta barn till världen om de riskerar att

plågas för evigt? Är det synd att vi känner sådan stark kärlek till våra ofrälsta barn som egentligen förtjänar evig plåga, en synd som vi äntligen befrias från i himlen? Finns det någon gräns för hur ond en gud skulle kunna vara för att jag inte längre skulle vilja tillbe honom? Frågorna är lätta att avfärda, men svåra att bemöta med riktiga svar.

Ordet helvete finns inte i Bibeln. Det är en sammansättning av namnet på den fornnordiska dödsgudinnan Hel, samt vite, straff. När ordet förekommer i våra svenska biblar är det översättningar av orden Gehenna och Hades. Gehenna kommer av *Ge´ hinnom* och betyder Hinnoms dal. Det var en plats där människor brände upp sina barn som offer till avguden Molok (2 Kon 23:10; Jer 7:31). Profeten Jeremia kallade den dråpdalen, för att dessa Guds fiender kommer att dödas där. Jesus gör alltså parallellen för att beskriva död, inte evig plåga.

Hades betyder graven eller dödsriket. Efter Guds dom ska Hades kastas i den brinnande sjön (Upp 20:13–14). Hur kan döden och dödsriket plågas i en eld för evigt? Jesus använder Hades även i berättelsen om den rike mannen och Lasarus. Denna liknelse beskriver alltså en situation som utspelar sig innan uppståndelsen och Guds dom. Så även om denna text tolkas bokstavligen handlar den om ändlig plåga.

Om Jesus tog människans straff, varför plågas han inte då för evigt i ett helvete?

— Daniel Hultberg

Bruno Frandell argumenterar för det eviga plågandet genom att hänvisa till 5 Mos 4:24. Men där beskrivs Gud som en förtärande eld, inte plågande. Vidare argumenterar han att syftet med Jesu bildspråk var att skapa respekt för “det eviga strafflidandet”, en term som inte finns i Bibeln utan är Frandells egna ord. Han nämner också Matt 13:49–50 där straffet liknas vid en brinnande ugn där man ska gråta och gnissla tänder.

Men bara några verser tidigare förklarar Jesus själv att det ska vara som när ogräset bränns upp. Människor på väg att dö tenderar att gråta. Och “skära tänder” är en metafor för ilska, inte smärta (Apg 7:54).

Nima Motallebzadeh argumenterar utifrån Upp 14:10–11: “[De] ska plågas i eld och svavel inför de heliga änglarna och inför Lammet. Röken från deras plåga stiger i evigheters evighet.” Denna bibelvers är det närmaste en evig mänsklig plåga man kommer. Men här står det bara att röken stiger upp i evigheternas evigheter.

Versen anspelar på Jes 34:10 där det står att röken från Edom ska stiga i evigheters evigheter. Det står också att ugglor och korpar ska bo där. Men fåglar bor inte i eld. Även röken från Babylon ska stiga i evigheternas evighet (Upp 19:3), efter att den bränts upp så att den aldrig mer blir funnen (Upp 18:8, 21).

Sodom och Gomorra fick också sitt straff genom “evig eld” (Jud 7). Men ingen av dessa platser brinner i dag. Så varför skulle det göra det i Upp 14?

Stefan Swärd: Utan helvete blir tyrannerna utan dom

Helheten går dock ihop genom att evig, *aion*, betyder tidsålder. Jesus använder till exempel uttrycket “tidsålderns slut” flera gånger. Och ingen översätter detta till “evighetens slut”.

Att uttrycket, som ibland förstärks med den retoriska överdriften “evigheters evigheter”, används i Uppenbarelseboken är alltså symboliskt och betecknar slutgiltigheten av syndens konsekvenser, inte varaktigheten. Guds dom är oåterkallelig! Precis som Guds frikännande av de troende (Rom 5:16) är oåterkalleligt.

Bibeln saknar inte heller ord för plågande. Ordet *basanitso* används inte mindre än tolv gånger i Nya testamentet för att beskriva sådant som uppenbart betyder plåga.

Men varken Jesus eller Paulus använder någonsin detta ord för att beskriva människans tillstånd efter domen.

Bibeln talar alltså om en eld som leder till död, inte en död som leder till eld. Men den som tror på Jesus ska aldrig någonsin dö!

Jag avslutar med en fråga till er som har den traditionella helvetessynen: Om Jesus tog människans straff, varför plågas han inte då för evigt i ett helvete?

DEBATT

Varför varnar Bibeln så starkt för förtappelsen om vi ändå upphör existera?

Slutreplik. Förkunnelsen har tappat mycket av skärpan när inte allvaret med att gå förlorad betonas. Att bara hävda att Jesus älskar oss precis som vi är, är inte Bibelns hela budskap, skriver Stefan Swärd.

Förstora

Bibeln talar om Guds vrede över synden och att han ska döma synden. Vi är alla skapade till Guds avbild och ska stå till svars för hur vi har förvaltat våra liv. Det gäller alla, oavsett om vi är kristna eller inte, skriver Stefan Swärd. (Natanael Gindemo, Fredrik Sandberg)

Av Stefan Swärd, pastor och författare 11 maj 2022 16:30

Detta är ett debattinlägg som uttrycker författarens egna åsikter. Tidningens linje framförs på [ledarsidan](#).

Livet bortom döden, himmel och helvete, har debatterats omfattande i Dagens spalter. Mikael Tellbe har skrivit [en utmärkt sammanfattning](#) av debatten och betonar att det finns olika perspektiv i Bibeln, vilket är helt riktigt. Men det är nödvändigt att försöka mejsla fram ett bibliskt helhetsperspektiv, och då blir en universalistisk bibeltolkning omöjlig. Den exakta innebörden av helvetet, evigt straff och evig dom kan dock alltid diskuteras.

En del tycker att tron på himmel och helvete är en unik och knepig föreställning bland kristna. Sanningen är att både buddhismen och islam har en mycket mer utförlig lära om helvetet än vad kristendomen och Bibeln har. Det är nog ett uttryck för att skaparen har lagt ned en evighetslängtan i människan.

Det finns också ett rättvisepatos: Ett helvete måste finnas bortom döden för den som ägnar sig åt ondska, det tycks religionerna vara överens om. Men bibeltexterna om evigheten är i regel vaga och symboliska, varför det blir utrymme för olika tolkningar – vilket [Dagendebatten](#) visar.

Min [krönika i Dagen](#), som blev debattens startpunkt, hade sin utgångspunkt i den ondska som exploderat i vår närhet genom kriget i Ukraina. Min poäng var att varken ateismen eller universalismen lyfter fram rättvisan.

Universalismens gud är en gud som är likgiltig för det onda. Alla hamnar vi till slut i samma himmel, oavsett om vi varit massmördare, våldtäktsmän eller ägnat våra liv åt att visa barmhärtighet och osjälviskt hjälpa människor. I himlen får vi sitta tillsammans med Putin och Stalin på ena sidan och Moder Teresa på andra sidan. Universalismen kan kombineras med tron på Guds dom, men uppfattar domen som ett reningsbad in i den himmelska evigheten.

Frågan är varför Bibeln varnar så starkt för den eviga förtappelsen om det ändå bara innebär att man avlider en gång för alla.

— Stefan Swärd

Huvudalternativen i dag handlar om en ateistisk-naturalistisk världsbild där vi endast utgår från vad vi kan uppfatta med våra sinnen och erfarenheter, eller en religiös världsbild med tron på människans existens bortom döden. Det vi vet utifrån vår begränsade mänskliga kunskap är att den fysiska döden är slutet för oss alla. Det som förenar alla religioner och religiösa föreställningar är tron på ett liv bortom döden.

Som bibeltroende kristen är den bibliska uppenbarelsen grunden för världsbilden. En gemensam kristen övertygelse är tron på uppståndelsen från det döda. Vi ska alla uppstå i samband med Jesu andra tillkommelse. Det är en biblisk lära som det knappast går att tolka på olika sätt.

Alla kristna tror på ett liv efter döden, källan till den kunskapen är Bibeln och inget annat. Att vi alla ska möta Gud som domare i samband med Jesu tillkommelse är också en doktrin som kristna kyrkan varit överens om. Att vi klarar oss i denna dom endast på grund av Jesu fullbordade verk har kristna också varit överens om, endast nåden kan frälsa oss, inte våra goda gärningar.

[Läs tidigare inlägg | Daniel Hultberg: Läran om evig plåga är den mest extrema](#)

Den moderna kristna förkunnelsen har tappat mycket av skärpan när inte allvaret med att gå förlorad betonas eller det faktum att vi alla en dag ska möta Gud som domare. Att bara hävda att Jesus älskar oss precis som vi är, är inte Bibelns hela budskap.

Bibeln talar också om Guds vrede över synden och att han ska döma synden. Vi är alla skapade till Guds avbild och ska stå till svars för hur vi har förvaltat våra liv. Det gäller alla, oavsett om vi är kristna eller inte.

Ställningstagandet för eller emot Jesus är en livsavgörande fråga: Att gå förlorad eller ha evigt liv.

— Stefan Swärd

Jesus talade om den dubbla utgången vid en rad tillfällen. Hans budskap var att den port är vid och den väg är bred som leder till fördärvet, många går in genom den. Den port är trång och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den.

Dubbel utgång nyanseras dock i bibeltexterna. På domens dag ska det bli drägligare för vissa, och alla kristna ska stå inför Kristi domstol vid tidens slut när våra liv ska utvärderas.

Visst finns det en poäng i det som kallas för annihilationismen, att evig död innebär en tidsbegränsning och förintelse. Att vi alla förintas när vi dör är ateismens och modernitetens slutsats, annihilationsläran innebär något liknande. Frågan är varför Bibeln varnar så starkt för den eviga förtappelsen om det ändå bara innebär att man avlider en gång för alla, något alla ateister tar för givet.

[Läs tidigare inlägg | Bruno W Frandell: Helvetet är ett medvetet tillstånd under Guds vrede](#)

Ett avgörande kriterium för att bedöma dessa frågor är martyrkyrkan. För den förföljda kyrkan kostar det allt att vara kristen. Detta präglade också urkyrkan. Om bekännande kristen tro inte är avgörande, varför då ge sitt liv för en bekännande kristen tro? Om universalismen är sann och vi alla ändå blir frälsta till slut, varför då ge sitt liv till Kristus här i livet och ägna sig åt mission och evangelisation? Långsiktigt har det inte någon betydelse.

Vem vill ge sitt liv för en halvsanning? Vem vill ge sitt liv för ett visst tolkningsperspektiv på vissa bibeltexter? Ropen från martyrkyrkan i Afghanistan, Iran, Jemen och urkyrkans martyrer – dem måste vi lyssna på i västvärldens kyrka.

Budskapet sammanfattas i Joh 3:16: "Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv." Ställningstagandet för eller emot Jesus är en livsavgörande fråga: Att gå förlorad eller ha evigt liv.

[LEDARE](#)

Var inte alltför tvärsäker om helvetesdomen

Fredrik Wenell: När Bibel och trosbekännelserna inte är tydliga gäller försiktighetsprincip

Förstora

Bibeln och trosbekännelserna är tydliga med domen men inte vad som händer efter. (Creative Commons)

Av [Fredrik Wenell](#) 13 maj 2022 05:00

Det här är en ledare i tidningen Dagen. Ledarsidan är partipolitiskt obunden på kristen grund.

I mitten på 2000-talet skulle jag undervisa om helvetet på ungdomsfestivalen Frizon. På den tiden var det runt 4 000 besökare som samlades på Torpområdet utanför Örebro en vecka i början av augusti. I samma ögonblick som jag började tala startade den årliga och omåttligt populära fotbollsturneringen "Maranata Memorial".

Precis när högtalarna pumpade ut invigningsmusiken påmindes jag om min morfar. Inte för att han var värd helvetet, tvärtom, utan för att han på 1930-talet tvingades att välja – kyrkan eller fotbollen. Han valde fotbollen och såvitt jag vet kom han aldrig tillbaka till tron. Jag minns att jag tänkte, "om han hade levt nu kunde han både ha trott på Jesus *och* spelat fotboll". Men han gavs aldrig den möjligheten.

Vem är ansvarig för hans val att lämna tron? Främst han själv – men hur är det med församlingen som ställde honom inför valet? Vilket ansvar har den?

Många teologiska områden handlar inte bara om kunskap utan också om känslor. Och det är som det ska. Tron berör hela våra liv. Det gäller i allra högsta grad frågan om helvetet som de senaste veckorna diskuterats livligt på Dagens debattsidor. Därför är [Daniel Hultbergs](#) (7/4) fråga relevant: hur vågar de som menar att helvetet är en evig plåga längta efter att få barn? Risken är ju att barnet, om det inte tror, kommer plågas i evighet.

[Mikael Tellbe](#) (9/5) konstaterar att bibeltexterna inte ger ett entydigt svar på vad som händer efter döden. Kristna kan alltså komma till olika slutsatser trots att alla tar Bibeln på lika stort allvar. De ekumeniska trosbekännelserna slår inte heller fast en lära om de eviga straffen.

Rädslan för evigt straff är inte det som ska driva oss till Jesus utan att nåden skapar en längtan efter att leva i Guds eviga godhet.

— Fredrik Wenell

Något finns det dock att säga. Den Nicenska trosbekännelsen proklamerar att Gud ska döma och därefter upprätta ett välde som aldrig tar slut. Bekännelsen uttrycker precis det som [Stefan Svärd](#) konstaterade redan i gästkrönikan (23/3), att en dom väntar varje människa. Kristna ser fram emot det som något hoppfullt eftersom den innebär att Guds rättvisa slutgiltigt kommer att upprättas. Men mycket mer än så går inte att slå fast. Exakt vad som händer efter domen preciseras inte.

När varken Bibeln eller trosbekännelserna är tydliga gör kristna väl i att uttala sig med försiktighet.

Det finns lite förenklat två olika uppfattningar i kyrkan om vad som följer efter domen. Den ena menar att alla till slut blir frälsta (universalism). Det finns både kyrkofäder och moderna teologer som av lite olika skäl menar att det är den rimliga hållningen.

Debatt: Varför varna Bibeln så starkt för förtappelsen om vi ändå upphör att existera?

Den andra uppfattningen har två alternativa tolkningar men båda menar att efter domen väntar en så kallad dubbel utgång. Den är vanligast i väckelserörelserna. Enligt den kommer inte alla bli upprättade utan relationen till Jesus avgör utgången. En del menar, som debatten tydligt visat, att vissa döms till ett medvetet helvete där frånvaron av Gud är en evig plåga. Andra hävdar att livet upphör om Gud inte är närvarande. Följden är att de människor som döms till en evighet utan Gud upphör att existera. De slocknar ut.

Debatt: Inget helvete men dom och därefter upprättelse

Debatten om helvetet de senaste veckorna uppstod som en följd av att Stefan Swärd hävdade att om universalism är den riktiga uppfattningen kommer Putin undan med sina grymheter i Ukraina. Tanken på att de mest tyranniska makthavarna får svara för sin grymhet är såklart både rimlig och tillfredsställande. Däremot är det betydligt svårare att förstå hur min morfar Alfons och Putin båda kan dömas till en evig medveten plåga.

Visst kan man som [Nima Motallebzadeh](#) (4/5) argumentera för att synd inte kan graderas. Synden har drabbat alla lika mycket och är så avgrundsdjup och domen är därför alltid rättvis. Det handlar inte om onda handlingar utan om att alla har gått miste om härligheten från Gud. Det centrala för Motallebzadeh är att det bara är Guds nåd som innebär ett frikännande på domens dag. Handlingarna spelar ingen roll, människor kan inte frälsa sig själva genom att göra goda gärningar.

Alfons och Putin är alltså inte dömda till helvetet på grund av sina handlingar utan för att de var eller är människor som inte tror. Men om Putin är en kristen, vilket en del

hävdar, kommer inte Putin göra min morfar Alfons sällskap i helvetet enligt detta synsätt.

Det kloka i detta fall är att inte vara alltför tvärsäker eftersom varken bibeltexterna eller trosbekännelserna är glasklara. Men ett är säkert, det borde inte vara rädslan för ett evigt straff som gör att vi vill bli frälsta utan nåden som gör att vi vill leva i Guds eviga godhet. Morfar Alfons behöver ta ansvar för sitt val, även om jag hoppas att vi ska fiska abborrar tillsammans också i evigheten - kanske hade han en gnutta tro kvar ändå.